

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

СІЧЕНЬ

24

Субота,
1959 року
№ 3 (591).

Ціна 20 коп.

Погляди всіх трудящих
людей світу звернені до
зоряної Москви — там через
три дні розпочинає свою ро-
боту XXI з'їзд КПРС.

ДО НАС АГІТАТОР ІДЕ

Широко розгорнулася у нас передвиборча агітаційна робота. До неї залучено й студентську молодь, навіть тих, хто сам вперше голосує.

Бажано, щоб зразком для нашої мслоди стало сумлінне, творче ставлення до дорученої роботи агітатора — викладача Наталії Львівни Сікорської.

Вже з перших днів своєї роботи (з листопада минулого року) Наталія Львівна познайомилася з кожним з своїх виборців, і не лише формально — вона вивчала їх інтереси, потреби, побажання. Вже тоді й визначилася особливість її агітаційної роботи — робота з виборцями похилого віку, переважно з пенсіонерами, яких налічується по одному-двоє в квартирі. А звідси й метод індивідуальних бесід, який став основним методом агітаційної роботи Наталії Львівни.

Так, в квартирі № 46, де живе подружжя старих вчителів-пенсіонерів Зельдеровичів, майже дві години йшла бесіда про перебудову середньої та вищої школи. То було справді кваліфіковане схвалення рішень

партії та уряду про наближення школи до життя.

А якою зворушливою була бесіда Н. Л. Сікорської з сімдесятирічною Г. М. Григорович з квартири № 14 про боротьбу за мир — найважливіше для радянської людини, для матерів всього світу.

Вже 12 таких щиросердих бесід провела Наталія Львівна, і кожна з них надовго запам'ятається її виборцям як розмова з добрим, розумним другом.

Якось довелося нам побувати в

будинку № 5 по Садовій вулиці. На сходах, де між другим та третім поверхами, нас обігнало захекане цошкілля, радісно вигукуючи:

— Бабуню, бабуню, до нас агітатор іде...

І відразу з кожних дверей висулися обличчя літніх жінок з такими ж, як у дівчинки, зраділими обличчями.

Як приємно, що цю щирі радість викликав прихід жаданного гостя — Наталії Львівни Сікорської, нашого скромного, доброго друга.

М. ІЛЛІН.

В партійному бюро

21 січня 1959 року партійне бюро університету заслухало і обговорило звіт завідувача агітпунктом тов. Бозіної про роботу агітколективу університету серед виборців. Особливо велику увагу агітатори приділяють роз'ясненню тез доповіді М. С. Хрущова на XXI з'їзді КПРС, матеріалів листопадового і грудневого Пленумів ЦК КПРС, ведуть підготовку до виборів у Верховну Раду УРСР та місцеві Ради та ін. Виборці систематично відвідують заходи, які про-

водяться в агітпункті (бесіди про міжнародне становище, виховання дітей, соціалістичну законність).

Партійне бюро вказало і на недоліки в роботі агітпункту та партбюро факультетів. Деякі старші агітатори, як, наприклад, тов. Давидкін (історичний факультет), тов. Серебрянникова (філологічний факультет), не забезпечили систематичного проведення бесід з виборцями. Мало ще в складі агітаторів комуністів, викладачів університету. Слабку допомогу подає агітпункту комітет ЛКСМУ.

По розглянутому питанню прийнято конкретне рішення.

Працюємо в нових будинках

Агітколектив геолого-географічного факультету проводить роботу серед населення на протязі всього року.

На факультеті є три групи агітаторів, на чолі яких стоять досвідчені агітатори: Н. М. Ільницька, В. В. Асеева і А. А. Молчанікова. В складі груп весь час працювали здібнішого студенти старших курсів. Зараз, в зв'язку з сесією і канікулами, партійне бюро факультету укомплектувало новий склад агітколективу, поповнивши його викладачами і лаборантами (С. І. Дубовая, Є. Г. Горбунова, Л. А. Ременная, К. М. Тимовська, Л. Скорик і інші).

В цьому році факультет проводить агітаційну роботу в нових будинках. Це значно складніше, бо знову треба знайомитися з людьми, завойовувати їхнє довіря. В старих будинках, де ми працювали багато років, добре знають агітаторів нашого факультету, завжди зустрічають привітно, з охотою.

Агітатори проводять з мешканцями

ми будинків регулярні бесіди. Так, останнім часом були проведені бесіди про всесоюзний перепис населення, про грудневий Пленум ЦК КПРС (т. д. Агітатори запрошують виборців на лекції в університет, знайомляться з їхніми запитами і потребами).

Найбільш складною ділянкою нашої роботи є гуртожиток училища по вул. Садовій, № 1, де живе 400 чоловік. Хоч там є вихователь, групи агітаторів на чолі з т. Ільницькою там доведеться багато попрацювати.

Партійне бюро факультету постійно контролює і спрямовує роботу агітколективу. Добра підготовка до виборів — справа честі всього факультету. Необхідно, щоб комсомольське бюро факультету, особливо члени комсомольського бюро і відповідальний за агітаційну роботу тов. Орлюк, більше вникали в роботу агітаторів, бували в будинках, проводили бесіди з населенням.

Н. І. БЛАЖКО.

Політико-виховна робота в ботанічному саду

На обох територіях ботсаду ж провдодить велику роботу щотижня проводяться політико-виховна робота в ботанічному саду по залученню співробітників інформації. Керують ними Б. М. Колесников і В. О. Кузьменко. Старші і молодші співробітники під керівництвом тов. Абрамовича вивчають першоджерела класичної марксистсько-ленінізму. Часто в червоному кутку ботсаду його співробітники дивляться телепередачі. Організувала це завідувач бібліотекою т. Савченко. Вона

Для колективу робітників та службовців саду організують спеціальні тематичні доповіді про міжнародне становище, про тези доповіді М. С. Хрущова та з інших питань.

Доцент І. М. САГАЙДАК.

В. ЗІНЧЕНКО

До сонцесейної мети

Навіки збратані ідуть
У майбуття мої народи.

Ясна і світла їхня путь
І їх звитяжні переходи.

Іх не поборе смерч війни,
Що устає за океаном,

Бо злиті дружбою вони,
А щира дружба — нездоланна.

Ні, не зупинить їх похід
Ворожа сила біснுவата,

І. ЖУКОВСЬКИЙ

Є рідне для всього народу ім'я,
Яке нас на битву і труд окриля,
З яким ми безсмертно в майбутнє
І сміло живем своїм завтрашнім
днем.

Ленін —
Знають ім'я це мільйони людей,

Н. ІЛЬНИЦКАЯ

Кремлевские ели

Голубые мохнатые ели,
Это вам поручила страна
Охранять у гранитной
постели

Тишину величабого сна.
Чтобы вы серебристою хвоей
Аромат излучали вокруг,
Где великий герой из героев,
Самый близкий и пламенный
друг.

Он живет, и вы знаете, ели,

Бо вже спішать за ними вслід
Всі чесні люди крокувати.
Ні, не померкне сонце те,
Що осява прийдешні далі,
Бо серце Леніна святе
Наснажує те сонце палом.
Повік нездоланим іти
У майбуття моїм народам
До сонцесейної мети
Єдиним, здруженим походом!

З цим іменем зв'язано сотні ідей,
Чорні і жовті люблять його,
Щастя від нього чекають свого.
Нам світить в далі комунізму зоря,
До неї веде нас це світле ім'я,
Веде нас воно по шляху боротьби,
Вчить добувати перемогу завжди.
Ленін!

Только тело покоится тут,
А очь весь — в нашем огненном деле
За редутом штурмует редут.
Он — в звучаньи стальных
переборов
И в высоком полете ракет,
Он в звенящем кипеньи
моторов,
В каждом дне замечательных лет.

ДО 40-РІЧЧЯ ЛКСМУ

С. Ф. ЗБАНДУТО, доцент Одеського педагогічного інституту
ім. К. Д. Ушинського

В УНІВЕРСИТЕТ ПРИЙШЛА ТРУДЯЩА МОЛОДЬ

(СПОГАДИ)

Йшов 1920 рік. Закінчилась громадянська війна. Демобілізувавшись із рядів продармії, я почав працювати вчителем початкової школи. 1923 рік вніс істотні зміни в моє життя. Донецький Губернський Комітет незалежних селян командировав мене на навчання в Дніпропетровськ. В 1924 році моя дружина П. І. Збандуто одержала командировку в Одеський Інститут Народної Освіти (ІНО). Е тому ж році я переїхав до Одеси і став студентом університету.

Тоді всі мої уявлення про Одесу обмежувались відомостями із елементарного посібника з географії, які я виклав у відповіді на питання про Одесу при закінченні земської школи на випускному екзамені: «Одеса — незамерзаючий порт на Чорному морі з Новоросійським університетом».

Мені, синові бідного селянина, в ті далекі часи, звичайно, й не мріялось вчитися в університеті, закінчити його, бути потім науковцем. Менш за все тоді я думав про навчання, та ще й в університеті. Соціалістична революція, що знищила буржуазно-поміщицький лад і разом

з ним монополію експлуататорських класів на освіту, дала трудящим велике право — право на освіту. Революція створила такі умови, при яких це право забезпечувалось реальними можливостями; всна пробувала свідомість мільйонної трудящої молоді і внесла в неї віру в необхідність оволодіти наукою і культурою, поставити їх на службу народові.

В жовтні 1920 р. засновник Комуністичної партії і Радянської держави В. І. Ленін на III з'їзді РКСМ, визначаючи завдання молоді, вказав, що ці завдання можна було б передати одним словом: вчитись.

Треба вчитись! — закликав Ленін в той час, коли в країні йшла жорстока громадянська війна, панувала господарська розруха.

Першим і найважливішим питанням, яке випливало із ленінського заклику, було питання, чому навчатись і як вчитись. Природною відповіддю на це питання стали ленінські вказівки, які стверджували, що спілка молоді і вся молодь, яка хоче йти до комунізму, повинна вчитись комунізму.

Ленінський заклик вчитись комунізму став бойовою програмою для молоді Радянської республіки. Він знайшов гарячий відгук в серцях молоді, в широких народних масах. Під впливом ленінського заклику в свідомості мільйонів радянських юнаків і дівчат виробилось раніше невідоме поняття: для того, щоб навчитись будувати комунізм, необхідно оволодіти тією сумою знань, які надбало людство в попередні епохи. З цієї суми загальних знань необхідно виділити все те, що допомагає будувати нове безкласове комуністичне суспільство.

З перших днів соціалістичної революції робітничо-селянська держава широко відкрила двері університетів і всіх шкіл для трудящої молоді.

В 20-х рр. йшов процес пролетаризації вищої школи. Університети ставали дійсно народними. Одним з конкретних проявів цього процесу були командировки на навчання у вищу школу. Радянські, партійні, профспілкові і комсомольські організації, комітети селянської бідноти, частини

(Продовження на стор. 2).

Залікова сесія на фізико-математичному факультеті

Заліковий та іспитовий сесіям в цьому році передувала значна організаційна робота, проведена деканом, партійним та профспілковим бюро.

Активізації підготовки до сесії значно сприяло обговорення на засіданні партійного бюро університету й на відкритих партійних зборах питань про роботу комсомольської організації. Було відзначено, що комсомольський актив недостатню увагу приділяє виховній та учбовій роботі, підвищенню трудової дисципліни та ряду інших недоліків. Усунення цих недоліків, покращення виховної та учбової роботи сприяють успішному проведенню зимової сесії.

Питаннями виховної роботи та підготовки до сесії займався також профбюро, на засіданні якого з доповіддю виступив декан факультету проф. М. І. Гаврилов. Крім того, профбюро заслухало звіти студентів-другорічників про їх навчання.

Рада факультету теж обговорила питання виховної роботи й хід підготовки до сесії й прийняла відповідну постанову, яка була обговорена в академгрупах. Все це мобілізувало всіх працівників факультету й студентів на покращення учбової роботи на факультеті й створило реальні умови успішного проведення сесії.

Зараз на факультеті закінчується залікова сесія. Вона проходить організовано. Переважна більшість студентів успішно складає заліки й іспити. Ті студенти, які систематично працювали в лабораторіях і над літературою, вступили в сесію впевнено і, безперечно, складуть всі іспити й заліки успішно. Але є на фізико-математичному факультеті студенти, на яких не впливають виховні заходи.

У курс уже закінчив іспитову сесію.

Всі студенти склали свої останні іспити в університеті, а студент В. Казнін лише розпочинає сесію.

На IV курсі студенти Свириденко, Губар, Червінська, Голубніч, Норенко, Степаненко, Волкова не склали з першого разу заліку з політекономії. Не склали заліків з іноземної мови студенти IV курсу Гладкова, Мидопригора, Скрипник, Аврахов, Єрусалимський, Соколовська та інші. Це сталося тому, що протягом семестру ці студенти погано відвідували заняття й не готувались до них.

Не кращі справи й на III курсі, де залік з політекономії не склали 7 студентів, а залік з теоретичної механіки (на математичному відділі) — 29 студентів.

Особливо велику увагу було приділено студентам I курсу. З ними регулярно проводилась виховна робота, підкреслювалась необхідність повсякденної роботи. Незважаючи на це, частина студентів I курсу вчасно не ліквідувала заборгованість з фізикультури, з іноземної мови, з лабораторних занять. З ними проведено індивідуальні бесіди.

Окремо слід сказати про другоріч-

ників. З різних причин в минулому році було залишено на другий рік більше 20-ти студентів, з них значна частина за академнеуспішність. Досвід показав, що останнього не слід робити. Другорічники, як правило, самі не вчаться та ще й іншим заважають. Такі студенти, як Рахматулін (IV курс фізиків), Степанова, Лобанова, Десенко (III курс фізиків), Климович, Білецька (I курс фізиків) та інші, хто залишився на другий рік, майже не відвідують лекцій, мотивуючи це тим, що вони вже раз слухали лекції і мають конспекти. Таким чином, ті благородні цілі, які переслідувала адміністрація, залишаючи їх на повторний курс, ними зовсім не беруться до уваги. Вони не прагнуть набути знання, а лише добираються, щоб їм що-небудь перерахували.

Очевидно, треба зробити висновок, що в майбутньому не слід залишати на другий рік за академнеуспішність, оскільки цей захід має антивиховне значення.

Доцент Д. І. ПОЛІЩУК, заступник декана фізико-математичного факультету.

Нарада з дипломантами-заочниками

Кафедра української літератури днями провела нараду з дипломантами заочного відділу філологічного факультету.

Із звітом про стан написання дипломних робіт виступив цілий ряд студентів. З порадами й конкретними пропозиціями виступали перед дипломантами доценти Г. А. В'язовський, І. М. Дузь, А. В. Недзвідський, М. О. Левченко.

Вони на конкретних прикладах показали основні недоліки в уже поданих перших варіантах робіт, особливо гостро застудили факти літературної крадіжки — плагіату.

Ця нарада була повчальною, виховавчою і, безперечно, принесла студентам користь.

Всі студенти VI курсу українського відділу зобов'язались до 7 квітня 1959 року подати і захистити дипломні роботи.

Перша сесія

Складають першу свою сесію студенти I курсу вечірнього відділу хімічного факультету.

На екзамені з неорганічної хімії з 26 студентів 7 мають відмінні оцінки, 12 — добрі і 7 — задовільні.

Гірші наслідки маємо на екзамені з вищої математики: студенти Бланар, Матвеева

та ін. перескладали екзамен. Слід відзначити старанність таких студентів, як Столярова, Харищенко, Свербель, які мають лише відмінні оцінки на всіх екзаменах.

Але...

Зимові сесії заочників біологічного факультету розпочалися 2 січня 1959 р. Розпочалася вона організовано. Був складений розклад, вчасно вивішені списки студентів окремих груп і т. д. Проте вже через кілька днів почали виявлятися недоліки. Так, на IV курсі навчається більше 100 студентів-заочників. У всіх них викладачі повинні прийняти екзамен.

Але... Вони не мали часу для цього: заочний відділ так склав розклад, що в дні екзаменів екзаменатори читають по 8—12 годин лекцій і лише увечері звільняються, щоб прийняти екзамен. В результаті викладачі і велика група студентів бувають зайняті до 11—12 годин ночі. Все це не може не відбиватися на ході екзаменів.

Треба сказати й про недоліки сесії, в яких винні самі студенти. Вони могли годинами сидіти під дверима аудиторії, чекаючи своєї черги до екзаменатора, а тимчасом в цьому ж будинку є читальний зал, де можна було позаниматися. В час екзаменів були також випадки, коли студенти однієї групи складали екзамен з студентами другої. Це теж, звичайно, призводило до певної неорганізованості.

Дуже хотілося б, щоб в майбутньому заочний відділ вжив заходів до усунення зазначених недоліків.

ШИДЛОВСЬКА, ЛЯЩЕНКО, студенти-заочники IV курсу біологічного факультету.

На кафедрі історії КПРС

Розпочався захист дипломних робіт на кафедрі історії КПРС.

13 січня захистили дипломні роботи студенти VI курсу історичного факультету заочного відділу Ю. І. Кузнецов на тему: «Красноярська партійна організація в період підготовки і проведення Великої Жовтневої соціалістичної революції» і А. Ф. Хорошинова на тему: «Ленінський план культурної революції в СРСР і боротьба Комуністичної партії за його здійснення в галузі народної освіти» (керівник — кандидат історичних наук А. П. Іванов). Роботи оцінені на «відмінно».

Екзамени закінчено

Закінчили складати екзамен студенти V курсу історичного факультету. Складено історію філософії, спецкурс і п'ять практик.

Радують своїми успіхами і активною роботою на факультеті студенти Василь Гераськін, Едуард Алилюшкін, Світлана Бібаєва, Валентина Верещагіна.

На високому рівні пройшли заліки з історії України та з національного питання на Україні у студентів IV курсу цього ж факультету.

С. Ф. ЗБАНДУТО

В УНІВЕРСИТЕТ ПРИЙШЛА ТРУДЯЦА МОЛОДЬ

(Продовження. Початок на ст. 1)

Червоної Армії відбирали кращу молодь з робітників, селян, червоноармійців, передової інтелігенції і після відповідних перевірок командували у вищі учбові заклади, на робітничі факультети для навчання. Так послили народу — молодь країни — в 20-х роках прийшли у вузи.

Восени 1924 р., переступивши поріг університету, я відчув силу молодого тисячного студентського колективу, який всім своїм еством стверджував:

«Ми борці... Для нас немає середніх шляхів, а існує один єдиний курс — на соціалізм»...

«Курс на соціалізм», намічений великим Леніном, в умовах університету вимагав реорганізації вищої освіти, оволодіння пролетарським студентством висотами культури, тісного зв'язку науки з життям, участі в загальній праці робітників і селян.

Комсомол університету 20-х років, що об'єднав студентську молодь, став справжньою ударною бригадою, на ділі здійснюючи ленінські принципи реорганізації радянської вищої школи. Всю роботу по реорганізації університету комсомол проводив під керівництвом партійного комітету, до складу якого входили старі більшовики.

Першим партгором університету був т. Шаригін — член Комуністичної партії з 1912 року, тепер персональний пенсіонер, директор вечірньої робітничої школи. На час його приходу в університет його змінила робітниця Миколаївського судноремонтного заводу, студентка біологічного факультету т. Мельниченко, член партії з 1919 року, яку скоро

1920 року, який прибув на робітфак з кавалерійської бригади Котовського. На кінець мого перебування в університеті секретарем парткомітету був т. Саперштейн — член партії з травня 1917 року.

Комсомольська організація здійснювала свою роботу в тісній співдружності з групою студентів з незаможних селян. Ця група мала своє бюро, на чолі якого стояв тоді тов. Соломонюк, зараз декан фізико-математичного факультету і завідувачий кафедрою фізики педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського.

Боротьба за реорганізацію універ-

ситету складався з таких товаришів: студента робітфаку Безверного, робітника, що прибув у вуз з підприємства, Рамазана, який прибув в університет з армії Будьонного (зараз полковник у відставці, кандидат юридичних наук, працює в Москві), Онищенко, командированого у вуз Комітетом незаможних селян, Гнилиці, що прибув до нас з Західної України, та інших.

Треба нагадати, що студентський колектив університету того часу був далеко не однорідним як за соціальним походженням, віковими по-

сикого університету. Серед них була група студентів, настроєних не по-радянському. Студенти молодших курсів, робітничого факультету, що прибули по командировках, складали ядро пролетарського студентства.

Природно, що між пролетарською частиною студентства і групою студентів колишнього Новоросійського імператорського університету точилася боротьба. Старе студентство, яке підтримувало реакційною частиною професури, вимушене було поступитися однією позицією за другою в університетській корпорації.

Пролетарське студентство самовіддано включилось в боротьбу за оволодіння наукою, за зв'язок науки з життям, в боротьбу радянського народу за створення соціалістичного суспільства. В цій боротьбі комсомольська організація пролетарського студентства мала вірних союзників і справжніх друзів в особі прогресивної частини наукових співробітників університету — професора-комуніста Дмитра Івановича Кардашова, професора Костянтина Павловича Добролюбського, професора Петра Йосиповича Потапова, професора Романа Михайловича Волкова, академіка Дмитра Костянтиновича Третякова, професора Елпідіора Анемподистовича Кирилова, професора Самуїла Єсиповича Шатуновського, професора Всеволода Дем'яновича Богатського, професора Федора Михайловича Породика і багатьох інших.

(Закінчення на стор. 3).

На фото: група комсомольців-активістів університету 20-х років.

обрали головою студентського профкому, а секретарем парткомітету став тов. Стороженко — член партії з

ситету стояла в центрі уваги комсомольської організації. Комітет комсомолу, який очолював цю боротьбу,

казниками, так і за своїми ідеологічними спрямуваннями. Старші курси становили собою осколки Новоросій-

ПРАЦЮЮТЬ НАД ЦІКАВИМИ ТЕМАМИ

16 студентів-випускників біологічного факультету виконують дипломні роботи на кафедрі фізіології рослин. Темі дипломних робіт були обрані студентами в період проходження ними практики при кафедрах факультету, де студенти брали участь в науково-дослідній роботі кафедри, і в інституті фізіології та агрохімії АН УРСР в Києві. В час проходження практики студенти-дипломанти ознайомилися з процесом самої роботи, з методикою постановки і проведення польових і вегетаційних дослідів з рослинами у виробничих умовах, оволоділи різними методами лабораторного аналізу, засвоїли роботу нових приладів.

Зібраний за час практики експериментальний матеріал студенти-дипломанти аналізують зараз в лабораторіях, а також працюють над літературою.

Темі дипломних робіт мають практичне значення і тісно пов'язані з навчальною тематикою кафедри. Такими дипломними є: «Продуктивність фотосинтезу і вміст пігментів у кукурудзі при різних умовах кореневого живлення» студентки С. Марковської; «Вплив органо-мінеральних добрив на склад вуглецю і біл-

ка в листях і стеблах кукурудзи» студентки Р. Морозюк; «Вплив мікроелементів на зв'язок хлорофілу з білком у різних сільськогосподарських рослин» студента А. Поліщука та інші.

Над цікавими темами, що мають теоретичне значення і практичний інтерес працюють студенти Л. Чауш («Вплив фізіологічних активних речовин на поступання в рослини радіоактивного фосфору і його розподіл»), Т. Лебедева («Вплив іонізуючих випромінювань на нагромадження пігментів у рослинах»), Л. Бирюкова («Вплив фізіологічних активних речовин на білково-вуглецевий обмін рослин»).

Цікаву роботу виконує студентка Г. Тихонова — «Вплив позакореневої підкормки на продуктивність фотосинтезу і вмісту пігментів у кукурудзі».

Велику допомогу у виконанні дипломних робіт надають викладачі кафедри, керівники робіт, а також лаборанти.

Студенти-дипломанти виявляють великий інтерес і приділяють багато часу виконанню своїх дипломних робіт, що дає підстави сподіватися на успішне їх виконання і захист.

Наш. кор.

Склали основи атеїзму

На IV курсі хімічного факультету відбувся залік з основ атеїзму. Студенти добре підготувалися до нього. Змістовні відповіді на питання про соціальні корені і походження релігії, про протиріччя науки і релігії, про роботи класиків марксизму-ленізму

з питань релігії і т. д. давали всі студенти.

— Немає сумніву, — пишуть в листі до редакції чотири курсники, — що одержані знання ми з успіхом використовуємо для науково-атеїстичної пропаганди серед населення.

Т. АРКАДІЄВА.

Студенти II курсу українського відділу філологічного факультету успішно склали заліки з іноземної мови та історії КПРС.

Приклад у навчанні подають староста II групи Галина Шушман, член факультетського комсомольського бюро Галина Дідорчук, члени курсового комсомольського бюро Йозеф Андерш, Олена Голенищева, Лідія Гульпа та багато інших.

7/1-1959 р. відбулась методологічна конференція фізикоматематичного факультету, на якій цікаву доповідь про методологічні питання сучасної астрономії зробив доцент О. М. Шульберг. Змістовна доповідь доцента Шульберга була присвячена сучасному стану теорії походження зірок і викликала надзвичайно великий інтерес всіх присутніх.

Добрі знання програмового матеріалу, вміння орієнтуватися в питаннях методики виявили студенти IV курсу географів на екзамені з методики викладання географії. «Відмінно» одержали 36 студентів, «добре» — 31, «задовільно» — 4. Впевнено, зі знанням справи відповідали на екзаменах студенти Іващенко, Попович, Клименко та багато інших.

Дуже показово, що економгеографи не пропустили за весь семестр жодного практичного заняття.

На V курсі пройшов екзамен з інженерної географії. 13 чоловік одержали «відмінно», 16 — «добре», 1 — «задовільно».

РЕЙДКОМІСІЯ В ГУРТОЖИТКУ

НЕВЖЕ ЦЕ ДІВЧАТА ТУТ
ЖИВУТЬ?

В кімнаті брудно, ніякого порядку: ліжка не заправлені, шибки у вікнах не витерті, а тумбочки і чені модани пил вкрив на 3 см., підлога давно не бачила щітки, відро ж з помиями невідомо коли виносилось.

Дивно, але так: тут, в кімнаті № 47, живуть дівчата з історичного факультету, та ще й з V курсу. Через півроку вони самі будуть вимагати від учнів охайності.

— «Можете не смотреть, у нас пил не витирається», — категорично заявляє Синютіна, розвалившись на ліжку, якщо його можна так назвати.

Вона навіть не подумала про те, щоб підвестися, коли з нею говорила комендант гуртожитку і члени комісії. Мовляв, ви собі поговоріть, а я буду робити так, як мені захочеться.

Доки буде соромити Синютіна наш гуртожиток? Адже цю «прославлену» студентку знають не лише в гуртожитку. Це ж через такі кімнати, як № 47, і таких студентів, як Синютіна, наш гуртожиток не одержав приз.

І ТУТ ХАЗЯІ НЕОХАЙНІ.

Переступає рейдкомісія поріг 39-ї кімнати, де живуть хлопці з істафу. Димова завеса вкриває всю кімнату. На столі уламки розбитого дзеркала, розлиті чорнила, шматки хліба і попільниці поряд...

А в кімнату № 1 (староста-дипломант істафу Скоромний) взагалі страшно входити. Відкриваєш двері — перед очима постає картина: на брудному, нічим не застеленому столі розбитий немитий графин, чорний (був білий) чайник, огризки хліба, щітка для взуття і окурки

Сдяг розкиданий, де попало і як прийде, а на підлогу краще не дивитись.

А члени кімнат №№ 93 (староста-студентка хімфаку Гагіна) і 94 (староста-студентка геофаку Васютіна) — рекордсмени. В 93-й кімнаті пил не витирається, кровати не застилаються, відро не виноситься. А коли комісія робить зауваження, то члени кімнати здивовано відповідають: «То це ж потрібно пил витирати кожний день, а у нас зараз екзамені...».

Розбиті стільці, табуретки і клеїска зі столу «освіжаються» на балконі під дощем. Ось вам ставлення до державного майна. Дізнатися, хто господар цього майна, неможливо: «Ні, це не наше... і не наше».

ЧИ БАГАТО В ГУРТОЖИТКУ
ТАКИХ КІМНАТ?

Ні, звичайно, їх меншість.

В кімнатах №№ 32, 21, 91, 90, 87, 128 і т. д. завжди чисто, охайно. Особливо слід відзначити кімнати №№ 38 і 129. В 38-й кімнаті, де старостою Піддубний, живуть хлопці. З них потрібно брати приклад усім. Тут, коли б не зайшов, завжди ідеальна чистота і надзвичайно свіже повітря.

В кімнаті № 129, де старостою Клішєєва, живуть дівчата I курсу філфаку. Зажди, коли б сюди не заходили, тут ліжка старанно застелені, кімната провітрена, немає пилу. А підтримувати чистоту в кімнаті, де 16 чоловік, не так легко. Та тут колектив дружний, згуртований. У них теж почалась сесія, але в кімнатах чистота й порядок.

Давайте ж будемо брати приклад з кращих, боротись з порушниками правил нашого гуртожитку.

РЕЙДОВА КОМІСІЯ.

С. Ф. ЗБАНДУТО

В УНІВЕРСИТЕТ ПРИЙШЛА ТРУДЯЦА МОЛОДЬ

(Закінчення. Початок на ст. 1—2)

В 1924 р., в розпалі відбудовних робіт, реорганізації вищої школи, помер В. І. Ленін. В ці скорботні дні Ленінський комсомол ще тісніше зібрав свої лави навколо партії.

Комсомол університету під керівництвом партійної організації твердо стояв на позиціях генеральної лінії партії, послідовно вів уперту боротьбу з різного роду відступниками — троцькістами, націоналістами різного толку і іншими ворогами партії, — розвиваючи прогресивні наукові, революційні традиції старого університету. Комсомольська організація очолювала студентський колектив в боротьбі за високу успішність, за глибоке оволодіння наукою, за широке розповсюдження наукових знань серед населення, за масово-політичну роботу на заводах, по селах, в частинах Червоної Армії.

З ініціативи комітету КСМ були утворені академічні студентські гуртки, які вивчали наукову спадщину видатних російських вчених, що працювали в Новоросійському університеті — Сеченова, Столетова, Мечникова, Щепкіна, Томсона та інших.

Революційні традиції минулого служили невичерпним джерелом виховання молоді. Студенти-комсомоль-

ці того часу вивчали революційні події минулого, зв'язані з університетом, з рідним містом.

Гурток істориків вивчав архівні матеріали, збирав спогади про боротьбу за свободу, які в свій час були зв'язані з університетом. Цікаві повідомлення були зроблені про народовольця Желябова, про південно-російську робітничу спілку, яка містилась на Пересипу і керівником якої був колишній студент-біолог Заславський і т. д. Комсомольська організація університету була добре знайома з героїчною боротьбою комсомолу рідного міста. Імена учасників процесу 17-ти комсомольців-підпільників, по-звірячому замучених в застінках білогвардійської розвідки — Туровського, Співака, Любарської і їх товаришів, — були високим прикладом героїчного служіння соціалістичній революції.

Комсомольці університету завжди пам'ятали ленінську вказівку про те, що нічого не варта ніяка школа, ніякий університет, якщо немає практичного умінь.

Студентська молодь, керована комсомолом, намагалась одержати знання передати народові. Це досягалось різними шляхами. Більше 500 студентів брало участь у ліквідації неписьменності серед дорослого населення, в порту серед вантажників,

серед робітників на заводах, фабриках, на полях зрошення, в пригородах.

З великим ентузіазмом комсомольська організація університету зустріла рішення партії про першу п'ятирічку. Багато членів комсомолу працювали на новобудовах першої п'ятирічки — Дніпрельстані, в шахтах Донбасу.

Коли XV з'їзд партії в 1927 р. прийняв рішення про всебічний розвиток колективізації сільського господарства, комсомольці університету не втомно боролись за проведення лінії Комуністичної партії в справі соціалістичної перебудови села. Багато комсомольців університету виїхало тоді на постійну роботу в село.

Комсомольська організація очолила культурно-масову роботу серед населення міста, області. За ініціативи комітету комсомолу було створено студентський хор (200 чоловік). Університетський хор і інші види самодіяльності користувались справжньою любов'ю серед студентів, робітників підприємств міста, підшефних сіл.

Комітет комсомолу приділяв надзвичайно багато уваги організації побуту, культурного дозвілля студентів. З ініціативи комсомолу разом з профкомом і його економічним відділом була організована кооперативна студентська їдальня, в якій харчувалось понад 1000 чоловік. Створено було різноманітні майстерні побутового обслуговування. Всім цим керували самі студенти. За до-

рученням партбюро мені довелося на протязі 2-х років керувати економічним відділом і займатися цією господарською організацією.

Треба сказати, що побут студентський був складний. Студенти не тільки вчилися, але й несли «трудоу вахту» по побутовому обслуговуванню в їдальні, майстернях, гуртожитках і т. д. Трудношів було багато. Згадується, наприклад, такий епізод.

У студентки-однокласниці була одна пара парусових білих туфлів, в яких вона приїхала на навчання. Через місяць-два підшви їх стерлись. Своїми силами в гуртожитку ми організували ремонт: підбили підшву, перекрасили їх в зв'язку з вимогами осінньо-зимового сезону на чорний колір. А весною ці туфлі перетерпіли чергову метаморфозу — були знову перекрашені на білий колір. Подібні труднощі анітрохи не хвилювали студентів, вони легко їх переборювали. В навчанні, в праці, в боротьбі з труднощами комсомол виховував студентську молодь.

Комсомольці університетської організації були пройняті єдиною волею, твердою рішучістю навчитися жити, працювати і боротися по-ленінськи, здійснювати заповіді великого Леніна на тих ділянках соціалістичного будівництва, які доручила їм партія.

Комсомол університету 20-х років виховав цілу плеяду молодих борців за соціалізм. Із рядів комсомолу Одеського університету вийшов славний загін радянських спеціалістів, які працюють на різних ділянках народного господарства, науки і культури,

радянського і партійного будівництва.

Вихованцями університетського комсомолу 20-х років є: Герой Радянського Союзу, академік П. П. Ширшов, професор, проректор Московського університету Г. Д. Вовченко, Х. В. Стороженко — нині начальник відділу держплану РРФСР, Безверхий, С. М. Ковбасюк — тепер проректор Одеського університету, І. О. Власенко — тепер директор педінституту ім. К. Д. Ушинського, А. І. Ратнер — секретар міськкому КПУ (до війни), який загинув на фронті в дні Великої Вітчизняної війни, а також численний загін наукових працівників, який працює тепер в рідному університеті і в інших вузах країни. Комсомол університету виховав армію народних вчителів, що плодотворно працюють в школах країни і виростили вже не одне покоління будівників комунізму.

40-річчя ЛКСМУ комсомольська молодь університету зустрічає новими успіхами в навчанні і праці. Разом з усім радянським народом студентська молодь, відзначаючи славу дату, вступає в новий етап будівництва, готується до нових, ще величніших звершень. З новою енергією вона опановує науку, вчиться працювати по-ленінськи, разом з усім народом вступає у вирішальний бій за комунізм.

ПРО НАШИХ ШЕФІВ

СМИСЛ ЖИТТЯ

«Дві з половиною норми за зміну виконує молодіжна бригада свердловників у складі Олега Сидорика, Людмили Колесниченко та Олександра Куликова. Члени бригади беруть участь в громадській роботі».

За скупими газетними рядками ховаються своєрідні характери, цікаве творче життя молодих, життєрадісних хлопців і дівчат, тих, яких прийнято називати «наш сучасник».

250% норми. Здавалось би: що тут особливого — буває і більше.

Але уявіть собі: перед нами лежить дорога. Важка, терниста дорога, що веде в комунізм. День за днем, крок за кроком іде по ній народ. І ось вперед вириваються наймолодші душі, найгарячіші серця. Вони йдуть попереду, захоплюючи інших своїм прикладом, допомагаючи відсталим. Ось що таке 250% норми.

Коли я познайомився з бригадою Сидорика, згадався мені один випадок. Йшла виховна година. Перед класом стояло четверо. Четверо хлопчиків. Таких різних і непоганих. Юні порушники дисципліни вирішили, що футбол цікавіший, ніж арифметика. Спокійним і впевненим голосом говорив класний керівник, що футбол і арифметика — несумісні, що любителя футболу чекає сумна доля стати «роботягою». Так, так, «роботягою», вимазаним в іржу і масло, пропахлим димом і ще чимось, про що «вчений муж» мав неясну уяву. Бути їм вічно «простими» робітниками.

Якби цей «вчений муж» побував хоч раз в цехах, поговорив з хлопцями, яких він і подібні йому охрестили прізвиськом «роботяга», то, коли б у нього хоч крапля совісті, він кинув би благородну роботу вчителя і не став би калічити дітей...

Цех зустрічає нас діловим шумом. Сторонній людині цей шум говорить мало. Але в ньому є свій ритм, своя мелодія. Це — подих великого розумного організму, подих верстатів, моторів, мостових кранів. Коли ідеш по центральному проходу, сторонились деталей, що пропливають над головою, охоплює почуття незручності. Соромно йти ось так, заклавши руки в кишені, коли поряд така напружена робота.

Біля верстата стоїть робітник у синій спецовці. Спокійні, впевнені рухи розумних рук. Над верстатом шматок фанери: «Привіт товаришеві Павлюченкову, який виконує норму на 300%. Рівняйтесь на передовика».

Як йому вдається в три рази обігнати час? Відповідь дають очі і руки. Спокійні, без жодного непотрібного руху руки, і напружено-вдумливі очі. Світла голова і мозолясті руки. Спробуйте, знайдіть тут різницю між розумовою і фізичною працею.

Ось і четверта дільниця. Тут працює бригада Олега Сидорика. Історія її створення така. Першою відгукнулася на почин залізничників Московсько-Казанської залізничної бригади коваль-комуніста Дем'яна Овсянникова. Від комуністів не відстали комсомольці. О. Сидорик, О. Куликов та Л. Колесниченко недавно закінчили школу. Завод дав їм спеціальність, привив любовь до праці. Творча праця для них тепер — не фраза з шкільного підручника. Творча праця — це горбки мозолей, струмочки поту, дружельюба тепло-

та деталей, зроблених своїми руками. І загальна справа — це не абстрактне поняття, а сяючі чистотою підйомні крани «Январець» з написом «Зроблено в СРСР», що відправляються в усі країни світу...

..Вони вирішили: комсомольці не залишаться байдужими до нового руху.

СТВОРИМО БРИГАДИ КОМУНІСТИЧНОЇ ПРАЦІ

Зобов'язання взяли прості і кожному зрозумілі: змінні завдання виконувати за 7 годин за рахунок підвищення продуктивності праці; 2500 крб. економії на рік; дрібний ремонт верстатів робити самостійно; засвоїти другу спеціальність — фрезерувальника; кожен фрезерувальник повинен навчити двох випускників середньої школи своїй спеціальності; одержати вищу освіту; бути прикладом в навчанні і в побуті.

Начальник дільниці тов. Манохін на моє прохання розповісти про бригаду Сидорика жартома зауважив:

— Хлопці молоді, захвалите — зазнаються. І так вже вчора фотографували їх для історії.

Мабуть, він правий. Хвалити не варто. Хіба хвалять людину за те, що вона дихає, живе. А для комсомольця почуття нового необхідне, як людині дихання.

Сам Сидорик теж був небагатослівний: «Працюємо ми на одному верстаті. Позмінно: я, Саша, Люда.

І раніш непогано працювали. Але тепер, знаєш... Та що й казати. От Саша вступав до вузу, знань не вистачило. Прийшов до верстата — як подвиг вчинив. Норму давав. А хіба в нормі справа? Можна норму давати, а прийдеш додому — і не згадаєш про завод. Можна працювати, а можна відпрацьовувати. Аби полумка швидше, та зміна швидше скінчилася. А ось недавно каже: «Ти знаєш, а все-таки здорово. За комуністичну працю! Жаль зміну кінчати — тільки розпрацюювся».

...Студенти-історики вирішили взяти шефство над механічним цехом. Обговорили план роботи. Сидорик, член цехового бюро, сказав:

— Ось хлопці і дівчата іноді питають: «В чому смисл життя?». Народ ви вчений, організуйте бесіду. Розберемося, в чому смисл життя.

— Даремно прибідилюєшся, Олег. Якщо у нас на факультеті буде така бесіда, ми запросимо тебе, Сашу, Люду, і ви допоможете нашим шукачам смислу життя знайти його.

Багато хороших справ у молодих січівців. Багато чому у них можна і треба повчитися. Зустрінешся з такими людьми і не хочеться розлучатися. Це про них сказав заводський поет, що вони «...уверенно строїть отчезства дом, нацелившись на штурм висоти семилетки».

Стінгазета «Історик», наш колективний кореспондент.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КУТОК

Юне плем'я співодзвонне
В край прийшло, що спав віками.
Де і птаство, мов би сонне,
Не співало над степами.
Сонце там удень палило
Сонний обрій до відчаю,
І згортало птаство крила,
И неприємний степ безкрай.
Сиве море ковилове
Мовчазливо в обрій слалося
І свою шовкову мову
У знемозі забувало.
Звірина у справі мліла,
Тамувала голос дикий
І важке ліниве тіло
Волікла у тінь без рюку.
Німо день яснів і сявав
Сонцем трепетно-високим,
І мовчання понад краєм
Йшло своїм нечутним кроком.
Навіть в зими люті й білі
Шалюги був безголосий,
І вітри німі летіли
У німу зимову просинь.
І з часів невікомонних
Край мовчав, німий і сонний.
Та прийшло туди невтомне
Юне плем'я співодзвонне.

Багаття

Згасне надвечір'я золотаве,
Догорить замріяно вогнем,
І тоді підзоряна заграва
У степу до неба спалахне.
До багаття прийде юнь
співоча,
І пісні жагучі, мов огонь,
Полетять в німі ковильні
ночі,
В зоряну цілину оболону.
В тих піснях кохання чути
спрагу
І серце невимовна жага.

Пам'яті професора Г. А. Боровикова

(1881—1958)

18 січня 1958 р. перестало битися серце професора, доктора біологічних наук, ботаніка Георгія Андрійовича Боровикова.

Більшу частину свого життя Боровиков прожив в Одесі і був тісно зв'язаний з вузами нашого міста. Це був широко ерудований ботанік, прекрасний дослідник і експериментатор, незамінний керівник молоді. Вихованець Одеського (Новоросійського) університету, Георгій Андрійович вчився у видатного фізіолога, професора В. Л. Ротерга і справедливо вважав себе його учнем.

Професор Г. А. Боровиков відомий своїми дослідженнями в галузі фізіології рослин. Успішними були також його роботи з анатомії рослин: він одержав цінні дані з анатомії прищеплень винограду, що мають цінне народногосподарське значення.

Крім основних проблем в галузі фізіології і анатомії рослин, Георгій Андрійович досліджував також питання флористики, геоботаніки, рільництва і виноградарства.

Професор Боровиков був одним з організаторів Одеського сільськогосподарського інституту (заснований в 1918 р.) і працював у ньому до останніх днів свого життя. В різні періоди він співробітничав і в інших вузах міста.

З 1948 р. до 1953 р. він був професором і завідувачем кафедри фізіології рослин в Одеському університеті ім. І. І. Мечникова. Георгій

Андрійович читав студентам різні курси: анатомію і фізіологію рослин, біологію рослин, мікробіологію і ін.

Прекрасним організатором він виявив себе на посту директора виноробної станції на Сухому лимані (1929 р.). Ця невелика тоді станція виросла в Український інститут виноградарства і виноробства імені Таїрова.

За роботи в галузі сільського господарства професор Г. А. Боровиков нагороджений малою золотою медаллю комітету Всесоюзної сільськогосподарської виставки.

Діапазон наукових інтересів його був дуже широкий. Професор Г. А. Боровиков залишив біля 50 наукових робіт, в яких відбиті питання анатомії і фізіології рослин, геоботаніки, сільськогосподарської дослідної справи і виноградарства.

Георгій Андрійович був талановитим педагогом, його лекції відзначалися багатим змістом, свіжими думками, глибокими науковими ідеями. Тому аудиторії були завжди переповнені. Професор Георгій Андрійович вмів прищепити слухачам любов до науки, до виконуваної справи, любов до природи нашої великої Батьківщини.

Т. М. ГОЛЬД,
головний бібліотекар наукової бібліотеки ОДУ.

СОРОМ ВАМ, ТОВ. ВАРТАНОВ

В червоному кутку гуртожитку по Пастера, 29, сиділи 30 студентів. Всі вони з більшою чи меншою увагою вчитувались у свої конспекти.

Член студради гуртожитку тов. Станчук звернулася до присутніх з проханням допомогти перенести з майстерень стільці для червоного кутка. «Це відбере у вас 10 хвилин» — сказала вона. Але всі мовчали. Мовчали і робили вигляд, що це їх не стосується. Це були комсомольці. Серед них був і комуніст тов. Вартанов, студент фізико-математичного факультету. Він теж виявився «глухим». А коли комендант тов. Олійникова попросила усіх вийти, доки принесуть стільці, і присоромила за мовчанку, тов. Вартанов раптом «почув» і почав кричати: «Ми готуємось до іспитів. Ви не смієте зривати нам підготовку. Ви не маєте права...».

Виникає питання: «А чи має право комуніст Вартанов поводити себе таким чином?»

факультету

уковий співробітник флотилії «Слава» Г. Соляник — «Подорож в Антарктику і на острови Полінезії» (кафедра гідробіології), кандидат біологічних наук Іванов — «Про поїмку в Антарктику», співробітники факультету Бережна і Ареф'єва — «Про ботанічну експедицію в Чехославащину» (кафедра ботаніки), асистент Губський і викладач Бещевлі — «Інформація про гельмінтологічну конференцію, присвячену академікові Скрабіну» (кафедра зоології безхребетних).

Зараз НСТ біологічного факультету командує трьох студентів з доповідями на міжвузівську студентську конференцію в Москву.

Професор О. Р. ПРЕНДЕЛЬ.

В. о. редактора В. В. ФАЩЕНКО.

В. Зінченко

Рядки з цілинного блокнота

В тих піснях — завзяття і відвага,
Що вела в степи перемагать.
Довго-довго той вогонь палає,
Пісня гірко лине без відлунь.
На цілиннім безкінечнім плаї
Веселиться комсомольська юнь.

Хіба не радість — подолать
Безкраї обшири цілині,
Де хвилювалась ковила
З часів прадавніх і донині?
Хіба не радість — золоте
Зерно в ріллі масну зронити
І бути свідком, як росте
Зелена врунь, дощами вмига?
Хіба не радість — у степи
На роботящих агрегатах,
Коли ще обрій мрійно спить
В моря пшеничні впливати?
Хіба не радість — бункери
Нового стиглого врожаю

До світанкової пори
На тік вивозити без краю?
Хіба не радість — юнь свою,
Як пісня пристрасну й крилату,
Батьками взяту у бою,
Для праці мирної віддати?

Там, у степу, де ще хатини
По суті справжньої нема,
Під лютий стогін хуртовини
Сідає юність до керма.

А як весни заграють води
И стечуть в озера та яри,
Годі в поля робочим ходом
Виводить юність трактори.

Коли ж вітри пшеничне море
Схвилюють ген за небокрай,
Тоді аж поки сяють зорі
Збирає юність урожай.

В осінню хвищу, в сіру пору,
В холодній мряці не згаса
Проміння фар — то юність оре,
То сяє юних серць краса.

В гуртках біологічного

Робота студентських гуртків біологічного факультету в останній період проходила активно. Всі вісім гуртків провели від 2-х до 4-х засідань, на яких було прочитано 31 доповідь.

Студентські доповіді в основному являли собою звіти про виконання самостійної наукової роботи влітку 1958 року. Доповіді супроводжувалися демонструванням зібраних матеріалів і викликали інтерес слухачів. Особливо слід відзначити доповідь студентки А. Баштанір і звіти про практику на Баренцовому морі сту-

дентів Грудневої і Бондарчук. До доповідей звітного характеру слід віднести звіт про роботу в Колтушах і інших науково-дослідних інститутах АН СРСР і АН УРСР (Найда, Фролова, Тертишник), звіт про проблеми фотосинтезу (Іванюк) та інші.

Крім доповідей студентів, були зроблені цікаві повідомлення, з якими виступили академік Т. Д. Лисенко — «Питання біологічної науки» (гурток генетики), професор Виноградов — «Проект спорудження і заселення Одеського акваріуму», на-